



T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/21069

6.16.43

GÜNLÜDÜR

23 Ocak 2020

Sayı : 64272063-610-1449
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/21069)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 12.11.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.561849 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ'un tarafıma tevcih ettiği 7/21069 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.


Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek : 7-21069 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)



**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TULAY
HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN YAZILI SORU
ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

**DÖNEM
27/3**

**ESAS NO
7/21069**

Sorular:

Bütün dünyada kömür, petrol gibi fosil ve kirletici, nükleer gibi tehlikeli enerji türleri ekolojiye verdiği geri dönülemez zarardan dolayı terk edilirken, Türkiye bu yöndeki enerji politikasını terk etmemekte; nükleer santral kurmayı planlamakta ve kömür santrallerinin sayısını arttırmaktadır. Adana Yumurtalık'ta 2001 yılında deneme üretimine başlayan İSKEN kömür santrali, 18 yıldır faaliyet göstermekte iken Yumurtalık sahiline 15 kömür santralini daha kurulması için Bakanlığa başvurular yapılmıştır. İSKEN kömür santraline 8 km uzaklıkta Sugözü Köyünde ithal kömür ile çalışan ikinci elektrik santrali EMBA (Hunutlu) kömür santraline EPDK tarafından 2015 yılında üretim lisansı verilmiş, şu an inşaatı yapılmaktadır.

EMBA kömür santralini 24 saat aralıksız çalışarak; saatte 382 ton kömür yakması, saatte 880 ton deniz suyunu soğutma amaçlı kullanılarak, ölü bir su olarak tekrar denize deşarj etmesi planlanmaktadır.

Kömür santralleri, küresel ısınmanın en önemli sorumluları arasındadır. Her gün tonlarca karbondioksit, çeşitli zehirli gazlar ve ağır metaller atmosfere salınmakta; bu atıklar atmosferik olaylar sonucu tekrar toprağı, suyu, tüm canlı hayatı zehirlemektedir. Kömür santralleri soğutma suyu olarak deniz suyunu kullandıklarında deniz ekosistemini de tümünden değiştirmektedir.

Birleşmiş Milletler İklim Konferansının uyarısına göre: "İklim krizi" haline gelmiş felaketten geri dönüşü olmayan noktaya varılmasına yalnızca 10 sene kalmıştır. Krize neden olan tüm sorumlu devletlerce gerekli tedbirler alınmalı; kömür, petrol gibi fosil yakıtların kullanımı sonlandırılmalı/sınırlandırılmalı ve şimdiye kadar uygulanan sistem değiştirilerek iklimin değişmesi engellenmelidir. Yine Birleşmiş Milletler verilerine göre, birçok ülkenin Paris İklim Anlaşması kapsamında yaptığı beyanlar küresel ısınmayı 2030 itibarıyla 1,5 derecenin altında tutmaya yetmezken; bu hedefin karşılanabilmesi için 2030'a kadar karbon salınımının yüzde 45 azaltılması, 2050'ye kadar ise sıfıra indirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- Adana Yumurtalık Sugözü Köyüne inşası devam eden EMBA kömür santralinden, henüz çalışmaya başlamamış iken, vazgeçilmesi düşünülmekte midir?
- Sugözü Köyünde 8 km ara ile yan yana olacak bu iki kömür santralin kümülatif etkisi hesaplanmış mıdır?
- Yumurtalık ve Tufanbeyli ilçelerinde halihazırda bulunan iki santralin dışında, başka kömür santralleri kurulması planlanmakta mıdır?
- Tüm dünyada iklim krizi gündemi ekseninde çalışmalar yapılırken, devletler sorumluluklarını alıp enerji politikalarını bu yönde değiştirme hedeflerini açıklarken, Türkiye neden nükleer ve kömür santralleri planlarını değiştirmemektedir/iptal etmemektedir?
- Türkiye, atmosfere salınan atık gazları azaltacağına dair söz vermiş, bunun için Birleşmiş Milletler Paris Antlaşmasını imzalamışsa da bu antlaşma neden yürürlüğe sokulmamış, onaylanması için TBMM'ye sevk edilmemiştir?
- Türkiye; 20 Eylül 2015 tarihinde, 2030 yılı itibarıyla gerçekleşmesi öngörülen "Niyet Edilen Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı" (INDC) beyanını %21'e varan artıştan azaltım olarak açıklamıştır. Yani 1 Milyar 175 Milyon ton öngörülen toplam sera gazı emisyonunun %21 azaltarak 929 tona düşürülmesi hedefi iletilmiştir. Bu hedef için hangi planlamalar yapılmıştır? Bu taahhüt için yapılan çalışmalar nelerdir?
- Paris Anlaşması kapsamında ülkelerin beyanları, küresel ısınmayı 2030 yılı itibarı ile 1.5 derecenin altında tutmaya yetmediği "iklim krizi" koşullarında, Türkiye'ye daha fazla sorumluluk düşmektedir. Bu sorumluluk gereği, karbon salınımının %45'in altına düşürmek için çalışmalar yapılacak mıdır?
- Türkiye'de bulunan kömür santrallerinin sayısı ne kadardır? Bu santrallerin insan sağlığı üzerinde, havada ve denizde, tüm ekolojik sistemde yarattığı etkiler üzerine çalışmalar yapılmakta mıdır?



**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN TULAY
HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN YAZILI SORU
ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

DÖNEM
27/3

ESAS NO
7/21069

–18 yıldır çalışan İSKEN Kömür Santralinin bölgede kanser oranını arttırdığı iddiası doğru mudur? Bu konuda Sağlık Bakanlığı ile ortak çalışmalarınız var mıdır? Sağlık Bakanlığı bu konudaki veri çalışmalarını kamuoyuna açıklayacak mıdır?

Cevaplar:

Adana ili, Yumurtalık ilçesinde iki santralin inşaatı devam etmekte olup, 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla ilerleme oranları %38 ve %19 olarak gerçekleşmiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin şartlara bağlı olarak değişkenlik göstermesi bakımından güvenilirliği olmaması nedeniyle, sistemde 4 mevsim 7 gün 24 saat çalışan nükleer santral gibi baz yük santrallerine ihtiyaç duyulmaktadır.

BMİDÇS kapsamında “Niyet Edilen Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkı” (INDC) beyanının yerine getirilmesi için yürütülen plan ve politikalar doğrultusunda 2030 yılına kadar enerji alanında; güneş enerjisinden elde edilen elektrik üretiminin 10 GW kapasiteye ulaşması, rüzgar enerjisinden elde edilen elektrik üretiminin 16 GW kapasiteye ulaşması, mümkün olan tüm hidrolik kapasitenin kullanılması, 1 adet nükleer santralin devreye alınması, elektrik üretiminde ve şebekelerindeki kayıpların düşürülmesi hedeflenmektedir.

2019 yılı Ekim ayı itibarıyla Türkiye’de 68 adet kömür santrali bulunmaktadır.

Önergede yer alan diğer hususlar Bakanlığımız görev alanında yer almamaktadır.